

EXPUNERE DE MOTIVE

Acordul de comerț liber între România și Serbia și Muntenegru are ca principal obiectiv să favorizeze schimburile comerciale reciproc avantajoase și să stimuleze dezvoltarea cooperării economice.

Totodată, Acordul corespunde obligațiilor asumate de către părți prin Memorandumul de Înțelegere pentru liberalizarea și facilitarea comerțului (semnat la Bruxelles la 27 iunie 2001, în cadrul Pactului de Stabilitate în Sud-Estul Europei) care prevede, ca prioritate, dezvoltarea rețelei de acorduri de comerț liber între statele din regiune.

Acordul de comerț liber între România și Serbia și Muntenegru conține prevederi similare cu celelalte acorduri de acest gen încheiate de cele două părți, adaptate la specificul relațiilor comerciale bilaterale.

Acordul prevede crearea, în decursul unei perioade de tranziție care se va încheia la 31 decembrie 2006, a unei zone de comerț liber între cele două părți, cu respectarea prevederilor în materie ale Organizației Mondiale a Comerțului. În acest fel, Acordul va conduce la îmbunătățirea condițiilor concurențiale pe respectivele piețe pentru exportatorii din cele două părți, la nivelul celor de care beneficiază exportatorii din țările cu care au fost deja încheiate astfel de acorduri preferențiale.

Textul Acordului conține toate prevederile uzuale ale unui acord de comerț liber, referitoare la clauze de salvagardare, proceduri antidumping, reguli de concurență, ajutoare de stat, achiziții publice, protecția proprietății intelectuale, dificultăți ale balanței de plăți, servicii și investiții etc. Includerea în textul acordului a unei clauze evolutive oferă părților posibilitatea să negocieze, în viitor, noi concesii și să extindă aria de cuprindere a Acordului la alte domenii neacoperite de acesta, corespunzător intereselor părților. Totodată, se prevede, în mod expres, că în situația aderării uneia dintre părți la Uniunea Europeană, Acordul respectiv să poată fi denunțat fără pretenții de compensări din partea celeilalte părți.

Conform prevederilor Acordului, toate restricțiile cantitative la import și export, precum și măsurile cu efect echivalent, urmează a fi eliminate de la intrarea în vigoare a Acordului, iar părțile nu vor avea posibilitatea să introducă noi obstacole în calea comerțului bilateral.

În privința regulilor de origine a mărfurilor și a cooperării vamale, părțile au convenit să aplice în comerțul reciproc cumulul bilateral de origine a mărfurilor, bazat pe prevederile existente la nivel european, până la acceptarea Serbiei și Muntenegrului în cumulul de origine pan-european.

În ceea ce privește conținutul economic al Acordului, în domeniul comerțului cu produse industriale, taxele vamale vor fi eliminate de la intrarea în vigoare a Acordului, cu excepția produselor incluse în listele de produse industriale considerate sensibile la importul în România, respectiv la importul în Serbia și Muntenegru.

Calendarul de liberalizare pentru aceste produse industriale prevede eliminarea graduală a taxelor vamale într-o perioadă de trei ani, până la 1 ianuarie 2007.

Listele de produse industriale originare din Serbia și Muntenegru considerate sensibile la importul în România (Anexele nr.3 și nr.4 ale Protocolului 1 la Acord) se referă, în principal, la anumite produse chimice organice și anorganice, unele produse ale industriei farmaceutice și cosmetice, anumite produse derivate ale industriei chimice, produse din materiale plastice și cauciuc, anumite produse ale industriei ceramice, unele produse ale industriei siderurgice, anumite aparate, dispozitive mecanice, echipamente electrice, părți și piese de mobilier, unele sortimente de hârtie și carton.

Listele părții sârbo-muntenegrene de produse industriale considerate sensibile la importul din România (Anexele nr.1 și nr.2 ale Protocolului 1 la Acord) cuprind, în principal: unele materiale pentru instalații electrice și sanitare, anumite produse din cauciuc, anumite articole de îmbrăcăminte, unele produse din sticlă, unele tipuri de acumulatori, anumite produse ale industriei siderurgice, anumite mașini, aparate și echipamente electrice, unele instrumente de măsură și control, construcții prefabricate, anumite sortimente de produse petroliere.

În domeniul comerțului cu produse agricole, ținând cont de sensibilitatea deosebită a acestui sector pentru respectivele economii naționale, părțile au convenit eliminarea, pe bază de reciprocitate, a taxelor vamale, de la intrarea în vigoare a Acordului, la o serie de produse cuprinse în Anexa A la Protocolul 2, din cadrul cărora cele mai importante sunt animalele vii (ovine și caprine), anumite cereale, fructe, semințe și fructe oleaginoase, grăsimi și uleiuri de origine animală și vegetală, anumite materiale vegetale.

Totodată, pentru o serie de produse agricole și alimentare mai sensibile (cuprinse în anexa B la Protocolul 2) au fost convenite facilități similare pentru accesul pe piețe, sub forma unor reduceri de taxe vamale în limita unor contingente tarifare. Din această categorie de produse fac parte: animale vii din specia bovine, carnea de bovine, unele legume, fructe, cereale, grăsimi și uleiuri de origine animală și vegetală, preparate din carne, unele produse zaharoase, paste alimentare, preparate pentru supe, ape minerale, vinuri.

Prin conținutul său Acordul are un pronunțat caracter economic, el având rolul de a crea un cadru juridic adaptat la condițiile concurențiale ale respectivelor piețe și la tendințele manifestate pe plan regional și european.

Intrarea în vigoare a acestui Acord, preconizată a avea loc în primul semestru al anului 2004 (în funcție de finalizarea procedurilor de ratificare ale părților) va conduce la amplificarea fluxurilor comerciale bilaterale, precum și la stimularea investițiilor străine, având totodată însemnate conotații politice, atât pentru relațiile dintre România și Uniunea Statală Serbia și Muntenegru, cât și pentru dezvoltarea cooperării în zona balcanică.

Semnarea Acordului de comerț liber între România și Serbia și Muntenegru a avut loc la 23 decembrie 2003, la București. Din partea română, Acordul a fost semnat de domnul Eugen DIJMĂRESCU, ministru delegat pentru comerț în cadrul Ministerului Economiei și Comerțului, iar din partea Uniunii Statale Serbia și Muntenegru, de către domnul Amir NURKOVIC, ministrul relațiilor economice interne.

Semnarea Acordului de către partea română s-a făcut în baza aprobării domnului Ion ILIESCU, Președintele României (Memorandum nr.207/ED/22.01.2003) și a domnului Adrian NĂSTASE, Prim-Ministru al României (Memorandum nr. 1757/ED/13.10.2003).

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

Departamentul de Comerț Exterior

Nr. 207/ED/22.01.2003

APROB.

ION ILIESCU

Președintele României

DE ACORD,

ADRIAN NĂSTASE

Prim-Ministru al României

MEMORANDUMAvizat: Mircea GEOANĂ,
Ministrul Afacerilor ExterneDan Ioan POPESCU,
Ministrul Industriei și ResurselorIlie SÂRBU,
Ministrul Agriculturii, Alimentației și PădurilorMihai Nicolae TĂNĂSESCU
Ministrul Finanțelor PubliceRodica Mihaela STANOIU
Ministrul JustițieiDe la: Eugen DIJMĂRESCU,
Secretar de Stat,
Coordonator al Departamentului de Comerț ExteriorTema: Semnarea acordurilor de comerț liber bilaterale convenite de
România cu Republica Albania, R.F. Iugoslavia, Bosnia și Hertegovina.

1. România, ca țară semnatară a Memorandumului de Înțelegere pentru Liberalizarea și Facilitarea Comerțului (Bruxelles, 27 iunie 2001), din cadrul Pactului de Stabilitate în Sud-Estul Europei, s-a angajat să finalizeze, până la 31 decembrie 2002, negocierile pentru încheierea unor acorduri bilaterale de comerț liber cu celelalte țări semnatare. Pentru statele din această zonă candidate la aderare la Uniunea Europeană (UE), cum este cazul României, Memorandumul prevede ca o primă prioritate în încheierea de acorduri de comerț liber cu acele țări cu care UE a încheiat Acorduri de Stabilitate și Asocieră. Până în prezent UE a încheiat astfel de acorduri doar cu Croația și

Indeplinirea acestui angajament asumat de tara noastra a fost atent urmarita de catre Erhard BUSEK, coordonatorul special al Pactului de Stabilitate, de Uniunea Europeana, cat si de SUA. Comisarul european responsabil cu politica comerciala, Pascal LAMY, a sugerat autoritatilor romane, la mijlocul anului trecut, concentrarea eforturilor pentru definitivarea, la termenul stabilit, a retelei de acorduri de comert liber cu tarile Pactului de Stabilitate, iar firme americane de prestigiu si-au exprimat interesul pentru dinamizarea procesului de incheiere a acordurilor de comert liber, in special cu R.F.Iugoslavia.

Romania a promovat, inca de la inceputul acestui proces, o atitudine pozitiva fata de obiectivele Pactului de Stabilitate, in cadrul caruia se inscrie cu prioritate domeniul comercial, prin dezvoltarea retelei de acorduri de comert liber intre statele din regiune.

2. In raporturile sale cu celelalte tari semnatare ale Memorandumului de Intelegere Romania are solutionata zona de comert liber cu Republica Moldova, prin acordul de comert liber intrat in vigoare la 1 ianuarie 1995, si cu Republica Bulgaria, incepand cu 1 ianuarie 1999, urmare aderarii acesteia la CEFTA.

In ceea ce priveste restul tarilor semnatare, activitatea sustinuta desfasurata in acest domeniu in cursul anului 2002 a condus la semnarea de catre Romania, la 5 decembrie 2002, la Zagreb, a Acordului privind aderarea Croatiei la CEFTA, ceea ce inseamna realizarea unei zone de comert liber intre aceasta tara si celelalte tari membre ale CEFTA, inclusiv Romania, de la 1 martie 2003. Totodata, au fost finalizate negocierile si au fost parafate textele acordurilor de comert liber bilaterale cu Macedonia, Albania, R.F.Iugoslavia, Bosnia si Hertegovina, ceea ce marcheaza indeplinirea de catre tara noastra, in termenul prevazut, a angajamentului asumat in cadrul Pactului de Stabilitate.

Finalizarea acestei retele de acorduri comerciale de liber schimb va conduce la stimularea schimburilor intre Romania si celelalte tari ale Pactului de Stabilitate, precum si la promovarea investitiilor straine in tara noastra. Totodata, Romania si-a confirmat rolul major pe care il poate detine in procesul de integrare regionala europeana, contributia sa deosebita la crearea retelei de acorduri de comert liber intre tarile participante la Pactul de Stabilitate din Sud-Estul Europei depasind importanta economica, ea avand insemnate conotatii politice.

3. Negocierea acestor acorduri de comert liber bilaterale s-a facut in baza Memorandumurilor (nr.C37-390/18.02.2002 si C37-769/30.04.2002), aprobate de domnul Ion ILIESCU, Presedintele Romaniei, si a Memorandumului nr.1418/GB/11.12.2002, aprobat in sedinta Guvernului Romaniei din 12 decembrie 2002. In ceea ce priveste rezultatele acestor negocieri si semnarea acordurilor respective din partea Romaniei, pana in prezent a fost supus aprobarii Memorandumul nr.CA/4798/06.01.2003, referitor la Acordul de Comert Liber intre Romania si Republica Macedonia.

In vederea pregatirii pentru semnare si a celorlalte acorduri de comert liber sunt prezentate, in cele ce urmeaza, rezultatele negocierilor cu fiecare tara si evaluarea continutului economic al respectivelor acorduri.

Acordurile de comert liber convenite de Romania cu Albania, R.F.Iugoslavia, Bosnia si Hertegovina prezinta urmatoarele caracteristici comune:

- au ca principal obiectiv crearea, in decursul unei perioade de tranzitie care se va incheia cel tarziu la 1 ianuarie 2007, a unei **zone de comert liber**, cu respectarea prevederilor in materie ale Organizatiei Mondiale a Comertului;

- in cadrul zonei de comert liber se prevede ajungerea progresiva, dupa un calendar de liberalizare convenit, la **eliminarea taxelor vamale in schimburile cu produse industriale**;

- in comertul cu produse agricole, data fiind sensibilitatea deosebita a acestui sector pentru economiile tarilor participante, **concesiile convenite au un caracter limitat**, ele constand, in general, in reducerea sau eliminarea taxelor vamale in cadrul unor contingente tarifare;

- in privinta **regulilor de origine a marfurilor si a cooperarii vamale**, Partile au convenit in cadrul acestor acorduri sa aplice in comertul reciproc cumulul bilateral de origine a marfurilor, bazat pe prevederile existente in prezent la nivel european, pana la acceptarea respectivelor tari, partenere ale Romaniei, in cumulul de origine pan-european;

- in ceea ce priveste **textele acestor acorduri**, ele contin toate prevederile uzuale ale unui acord de comert liber, referitoare la: clauzele de salvagardare, proceduri antidumping, concurenta, ajutoare de stat, achizitii publice, protectia proprietatii intelectuale, plati, dificultati ale balantei de plati, etc.;

- **textele acordurilor prevad clauze evolutive**, care dau posibilitatea Partilor sa negocieze, in viitor, noi concesii in domeniul comertului cu produse agricole si sa extinda aria de cuprindere a acordurilor la alte domenii neacoperite inca de acestea, **corespunzator intereselor respectivelor tari**. Totodata, se prevede, in mod expres, ca in situatia aderarii uneia dintre tari la UE, acordul respectiv sa poata fi denuntat fara pretentii de compensari din partea celeilalte tari.

4. **Rezultatele negocierilor cu fiecare tara in parte**, sub aspectul continutului economic al acordurilor respective, sunt urmatoarele:

In relatia cu Republica Albania:

- In domeniul **comertului cu produse industriale**, taxele vamale vor fi eliminate de la intrarea in vigoare a Acordului, cu exceptia produselor incluse in listele de produse industriale considerate sensibile la importul in Romania (Anexa A), respectiv in Republica Albania (Anexele B si C ale Protocolului 1 la Acord). Calendarul de liberalizare pentru produsele cuprinse in Anexa A, respectiv Anexa B, prevede eliminarea graduala a taxelor vamale intr-o perioada de patru ani, pana la 1 ianuarie 2007, iar pentru produsele cuprinse in Anexa C eliminarea graduala a taxelor vamale va avea loc mai accelerat, intr-o perioada de doi ani, ce se va incheia la 1 ianuarie 2005.

Lista de produse industriale origine din Republica Albania considerate sensibile la importul in Romania (Anexa A la Protocolul 1) reprezinta cca 26,5% din totalul importurilor de produse industriale din aceasta tara in anul 2000 (la un volum de import produse industriale de 54 000 USD) si cca 73% in anul 2001 (la un volum de import produse industriale de 11 000 USD). Aceste produse se refera, in principal, la: unele uleiuri minerale, anumite produse chimice organice si anorganice, unele produse ale industriei farmaceutice si cosmetice, anumite ingrasaminte chimice, produse din materiale plastice si cauciuc, anumite produse ale industriei textile si pielarie, unele produse ale industriei siderurgice, anumite aparate, masini electrice si piese de schimb.

Listele albaneze de produse industriale considerate sensibile la importul din Romania (Anexele B si C) reprezinta cca 2,9% din totalul exportului romanesc de produse industriale in aceasta tara in anul 2000 (la un volum de export produse industriale de 10,4 mil. USD) si cca 3,5% in anul 2001 (la un volum de export produse industriale de 12 mil. USD).

Lista de produse industriale, continuta in Anexa B la Protocolul 1, cuprinde: unele produse minerale si ale industriei petrochimice, anumite ingrasaminte chimice, unele produse ale industriei chimice si cosmetice, articole din materiale plastice si cauciuc, unele produse ale industriei textile si pielariei, anumite produse din lemn, anumite produse ale industriei siderurgice, cabluri electrice si unele piese de mobilier.

Lista de produse industriale, continuta in Anexa C la Protocolul 1, care beneficiaza de un calendar mai accelerat de liberalizare cuprinde doua produse din grupa de detergenti (preparate tensioactive pentru spalare si alte preparate de curatat).

- In domeniul **produselor agricole**, tinand cont de sensibilitatea deosebita a acestui sector pentru economiile nationale ale ambelor tari, concesiile convenite au un caracter limitat, ele constand in eliminarea taxelor vamale, in cadrul unor contingente tarifare sau nelimitat din punct de vedere cantitativ.

Astfel, la importul in Republica Albania, Romania a obtinut concesiile la urmatoarele produse ce prezinta interes la exportul pe piata albaneza: branzeturi, preparate din carne, ape minerale, miere, nuci, fulgi de cartofi, ciocolata, gemuri si piureuri de fructe, suc de mere, preparate pentru supe si margarina.

Pe baza de reciprocitate, Romania urmeaza sa acorde concesiile la importul din Republica Albania la unele branzeturi, preparate din carne, ape minerale, fasole boabe, smochine uscate, pepeni, ulei de masline, masline conservate, sucuri de citrice.

In relatia cu R.F.Iugoslavia:

- In domeniul **comertului cu produse industriale**, taxele vamale vor fi eliminate de la intrarea in vigoare a Acordului, cu exceptia unei game restranse de produse sensibile la importul in R.F.Iugoslavia (Anexele 1 si 2) si, respectiv, la importul Romaniei din R.F.Iugoslavia (Anexele 3 si 4). Ca urmare, R.F.Iugoslavia va liberaliza gradual, intr-o perioada de patru ani, importul produselor cuprinse intr-un numar de 123 pozitii tarifare din Anexa 1 (reprezentand 0,3% din totalul exporturilor romanesti de produse industriale in R.F.Iugoslavia) si intr-un termen de doi ani produsele cuprinse in cele 9 pozitii tarifare din Anexa 2 (reprezentand 12% din totalul exporturilor romanesti de produse industriale pe aceasta piata). Din cadrul produselor din Anexa 1 mentionam: camerele si anvelopele auto, materiale pentru instalatii electrice si sanitare, anumiti acumulatori, unele tipuri de rulmenti. Lista produselor industriale din Anexa 2 cuprinde unele sortimente de benzina, motorina si uleiuri.

In contrapartida, Romania va mentine taxe vamale la importul de produse industriale din R.F.Iugoslavia la un numar total de 157 pozitii tarifare, din care la 142 pozitii tarifare din Anexa 3 (reprezentand 20% din exportul de produse industriale al R.F.Iugoslaviei in Romania) liberalizarea graduala se va realiza dupa patru ani, iar la cele 15 pozitii tarifare din Anexa 4 (ce reprezinta cca 1,7% din exportul de produse industriale al R.F.Iugoslaviei pe piata romaneasca), eliminarea progresiva a taxelor vamale se va efectua dupa doi ani.

Produsele cuprinse in Anexa 3 se refera, in principal, la: unele produse chimice, medicamente, cosmetice, materiale de constructii, produse din cauciuc, camere si anvelope auto, anumite produse siderurgice, materiale pentru instalatii electrice si sanitare. Lista produselor din Anexa 4 cuprinde unele sortimente de hartie si carton si unele obiecte de mobilier.

In comerțul cu produse agricole (Protocolul 2) Romania și R.F. Iugoslavia au convenit eliminarea taxelor vamale, de la intrarea în vigoare a Acordului, pe baza de reciprocitate, pentru produsele cuprinse în Anexa A. În cadrul acestora figurează, ca fiind mai importante, animalele vii (ovine și caprine), anumite cereale, fructele, materiale vegetale. Totodată, pentru o serie de produse agricole și alimentare mai sensibile au fost acordate facilități similare pentru accesul pe piață, sub forma unor reduceri de taxe vamale, în limita unor contingente tarifare. Din această categorie de produse fac parte: bovine vii, carnea de bovine, unele legume, anumite fructe, cereale, margarina, preparate din carne, unele produse zaharoase, paste alimentare, dulceturi, preparate pentru supe, ape minerale și vinuri.

In relația cu Bosnia și Herțegovina:

- În comerțul cu produse industriale Partile și-au acordat, pe baza de reciprocitate, tratamentul preferențial cel mai favorabil aplicat furnizorilor din țările terțe cu care au fost, deja, încheiate acorduri de comerț liber. Pe această bază, România va aplica, de la data intrării în vigoare a Acordului, exceptarea de taxe vamale a importurilor de produse industriale provenind din Bosnia și Herțegovina, respectiv același regim comercial de care beneficiază în prezent importurile în țara noastră de produse industriale din Uniunea Europeană, Statele membre ale AELS, țările membre ale CEFTA și Republica Turcia (urmăre acordurilor de comerț liber existente).

În contrapartidă, Bosnia și Herțegovina va reduce, la data intrării în vigoare a Acordului, cu 60% taxele vamale și le va elimina total de la 1 ianuarie 2004 la produsele cuprinse în Anexa II (care preia integral Lista de produse de interes prioritar promovată în aceste negocieri la solicitarea Ministerului Industriei și Resurselor, produse care reprezintă peste 85% din totalul exportului României de produse industriale pe piața bosniacă). Pentru celelalte produse industriale, Bosnia și Herțegovina va reduce, la data intrării în vigoare a Acordului, cu 50% taxele vamale la importurile provenind din România, urmând ca la 1 ianuarie 2004 reducerea să fie cu 60%, iar de la 1 ianuarie 2005 taxele vamale rămase să fie complet eliminate.

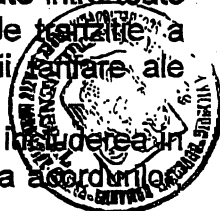
- În comerțul cu produse agricole s-a convenit ca, pe baza de reciprocitate și echilibru global al concesiilor, ambele Partii să elimine, la data intrării în vigoare a Acordului, taxele vamale la import pentru pozițiile tarifare cuprinse în Anexa III, având în vedere că produsele vizate nu sunt de natură să afecteze producătorii interni din respectivele țări sau să conducă la perturbări ale pieței. Din această categorie de produse fac parte unele animale vii, carnea și preparatele de carne din anumite specii de animale, unele legume și fructe, materiale și produse vegetale etc.

x

x x

De menționat că Memorandumul de Înțelegere privind Liberalizarea și Facilitarea Comerțului prevede că acordurile de comerț liber bilaterale ce vor fi încheiate între toate țările semnatare să conducă la liberalizarea, până la sfârșitul perioadei de tranziție, a minimum 90% din valoarea comerțului reciproc și din numărul de poziții tarifare ale Sistemului Armonizat.

Pentru îndeplinirea acestor condiții negocierii române au promovat în studierea în calendarul de liberalizări a produselor industriale de la intrarea în vigoare a acordurilor

cu exceptia acelor produse considerate a fi sensibile, pentru care se prevede o eliminare graduala a taxelor vamale, pana la sfarsitul unei perioade de tranzitie, apreciata in functie de specificul relatiilor comerciale cu fiecare tara partenera. In ceea ce priveste produsele agricole, avand in vedere particularitatile acestui sector pe plan national, partea romana s-a pronuntat, in general, pentru convenirea doar a unor concesiuni punctuale, reducerile sau scutirile de taxe vamale fiind acceptate in cazul produselor sensibile doar in limita unor cantitati restranse.

5. Fata de cele de mai sus, propunem:

a) Aprobarea rezultatelor negocierilor in vederea incheierii unor acorduri de comert liber bilaterale intre Romania, si respectiv, Republica Albania, R.F.Iugoslavia, Bosnia si Hertegovina. Mentionam ca, in cadrul rundelor de negocieri au participat, in domeniile lor de competenta, reprezentanti ai Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Industrii si Resurselor, Ministerului Agriculturii, Alimentatiei si Padurilor, Ministerului Finantelor Publice si Directiei Generale a Vamilor, coordonarea delegatiilor romane fiind asigurata de Departamentul de Comert Exterior.

b) Semnarea din partea Romaniei a celor trei acorduri de comert liber bilateral de catre secretarul de stat coordonator al Departamentului de Comert Exterior sau, in situatia in care agenda acestuia nu permite deplasarea, de catre ambasadorii Romaniei in respectivele tari partenere (avand in vedere ca ultimele runde de negocieri cu toate aceste tari au avut loc la Bucuresti, semnarea urmeaza a avea loc in tarile partenere).

c) Eliberarea de catre Ministerul Afacerilor Externe a deplinei puteri pentru semnarea acordurilor de comert liber bilaterale intre Romania si, respectiv, Republica Albania, R.F.Iugoslavia, Bosnia si Hertegovina.

